

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت دریافت درجه دکترای حرفه ای در رشته پزشکی

عنوان:

بررسی فراوانی و مقاومت دارویی استافیلوکوک اورئوس در ناقلین دیابتی و

غیردیابتی در بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل سال ۸۷

استاد راهنما:

دکتر احمد قاسمی

استاد مشاور:

دکتر شهرام حبیب زاده

نگارش:

مونا طلسمچیان

تابستان ۱۳۸۸

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

چکیده-----۱

فصل اول: کلیات

۱-۱- مقدمه ای بر اهمیت موضوع-----۳

۱-۲- بیان مسئله-----۳

۱-۳- اهداف و فرضیات-----۴

۱-۳-۱- هدف کلی طرح-----۴

۱-۳-۲- اهداف اختصاصی-----۴

۱-۳-۳- هدف کاربردی-----۵

۱-۳-۴- فرضیات-----۵

۱-۴- تعریف واژه ها-----۵

فصل دوم : بررسی متون

۲-۱-۱- اتیولوژی و پاتوژنز-----۷

۲-۱-۲- علائم بیماری های ناشی از استافیلوکوک ها-----۱۰

۲-۱-۳- اپیدمیولوژی و پیشگیری-----۱۷

۲-۱-۴- تشخیص آزمایشگاهی-----۱۸

۲-۱-۵- درمان عفونت های استافیلوکوکی-----۱۹

۲-۱-۶- درمان های ضد میکروبی در شرایط خاص-----۲۲

۲۳-----۲-۱-۷-بیماری دیابت

۳۱-----۲-۲-مطالعات جهان

فصل سوم: مواد و روشها

۳۳-----۳-۱-نوع مطالعه

۳۳-----۳-۲-جامعه آماری و روش نمونه گیری و حجم نمونه

۳۳-----۳-۲-۱-جامعه آماری

۳۳-----۳-۲-۲-روش نمونه گیری

۳۴-----۳-۲-۳-حجم نمونه

۳۴-----۳-۳-روش گردآوری اطلاعات

۳۶-----۳-۴-ملاحظات اخلاقی

فصل چهارم: نتایج

۳۸-----۴-۱-نتایج

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۴۳-----۵-۱-بحث و نتیجه گیری

۴۶-----۵-۲-محدودیت ها

۴۶-----۵-۳-پیشنهادهات

۴۷-----منابع

۴۸-----چکیده انگلیسی

فهرست جداول

عنوان

صفحه

- جدول ۱-۴- توزیع فراوانی کشت مثبت استافیلوکوک اورئوس در افراد دیابتی و غیردیابتی-----۳۹
- جدول ۲-۴- توزیع فراوانی حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک اورئوس نسبت به سیپروفلوکساسین در دو گروه دیابتی و غیردیابتی-----۳۹
- جدول ۳-۴- توزیع فراوانی حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک اورئوس نسبت به وانکومایسین در دو گروه دیابتی و غیردیابتی-----۴۰
- جدول ۴-۴- توزیع فراوانی حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک اورئوس در افراد دیابتی-----۴۰
- جدول ۵-۴- توزیع فراوانی حساسیت و مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک طلائی در افراد غیر دیابتی---۴۱

فهرست علائم اختصاری

PMN: Poly morphonuclear

PCR: Polymerase chain reaction

WBC: White blood cell

IDU: IV drug user

MRSA: Methycillin Resistance Staphylococcus Aureuse

NCCLS: National committee for clinical laboratory standards

چکیده:

عنوان: بررسی فراوانی و مقاومت دارویی استافیلوکوک اورئوس در ناقلین دیابتی و افراد غیردیابتی در بیمارستان امام خمینی (ره) اردیبهل سال ۸۷

مقدمه و هدف: دیابت یکی از شایع ترین بیماریهای غدد درون ریز است و به دلیل این که در بیماران دیابتی درجاتی از تضعیف سیستم ایمنی به دلیل اختلال در فاگوسیتوز، کموتاکسی و کاهش خون رسانی منطقه ای وجود دارد لذا چنین بیمارانی بیشتر در معرض عفونتهای باکتریال می باشند. هدف از این مطالعه تعیین فراوانی و مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک طلائی در دو گروه افراد دیابتی و افراد غیردیابتی بود.

مواد و روشها: این بررسی یک مطالعه مورد - شاهدهی بود که در طی یک سال و بر روی ۱۴۰ بیمار با تشخیص دیابت تیپ II و ۱۴۰ بیمار غیر دیابتی که به درمانگاه دیابت و داخلی بیمارستان امام خمینی (ره) اردیبهل مراجعه کرده بودند و در یک هفته اخیر هیچ آنتی بیوتیکی دریافت نکرده بودند، انجام گرفت. از مخاط بینی تمام این افراد نمونه گیری جهت انجام کشت استافیلوکوک و آنتی بیوگرام انجام گرفت.

نتایج: از کشت ۱۴۰ نفر افراد غیر دیابتی ۲۶ (۵۷ / ۱۸٪) نفر استافیلوکوک اورئوس مثبت بودند که ۱۸ نفر زن و ۸ نفر مرد، از ۱۴۰ نفر افراد دیابتی ۱۲ نفر (۵۷ / ۸٪) استافیلوکوک اورئوس مثبت بودند که ۱۱ نفر زن و ۱ نفر مرد. افراد دیابتی ۹۱/۷٪ نسبت به سیپروفلوکساسین حساسیت داشتند اما افراد غیردیابتی ۱۰۰٪ به آن حساس بودند. افراد دیابتی ۵۰٪ به کوتریموکسازول حساس بودند اما افراد غیردیابتی ۶۱/۵٪ حساس بودند. افراد دیابتی و غیر دیابتی ۱۰۰٪ نسبت به ریفامپین حساس بودند. افراد دیابتی و غیردیابتی به متی سیلین حساس نبودند. افراد دیابتی ۷۵٪ به وانکومایسین حساس بودند اما افراد غیردیابتی ۹۲/۳٪ به وانکومایسین حساس بودند.

نتیجه گیری : موارد ناقلی استافیلوکوک اورئوس در افراد غیردیابتی بیشتر از افراد دیابتی بود. مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوک اورئوس در ناقلین غیردیابتی برای آنتی بیوتیک های وانکومایسین، سیپروفلوکساسین، کوتریموکسازول و ریفامپین کمتر از افراد دیابتی بود. با توجه به نتایج تحقیق می توان برای از بین بردن استافیلوکوک اورئوس کلونیزه شده در بینی از آنتی بیوتیک هایی مثل سیپروفلوکساسین، کوتریموکسازول و ریفامپین استفاده کرد.

کلمات کلیدی: استافیلوکوک اورئوس - حاملین دیابتی - حاملین غیر دیابتی - مقاومت آنتی بیوتیکی

فصل اول

کلیات

۱-۱- مقدمه ای بر اهمیت موضوع

استافیلوکوک طلایی جزئی از فلورنرمال انسان است. محل های شایع کلونیزاسیون آن ها عبارتند از :
حفره قدامی بینی (شایع ترین) ، پوست ، واژن ، آگزیرا، پرینه و اوروفارنکس. میزان کلونیزاسیون
استافیلو کوک طلایی در افراد دیابتی به علت نقص ایمنی آن ها ، بالاتر می باشد.

استافیلو کوک طلایی عامل بیماری های عفونی زیادی از جمله : فولیکولیت ، فرونگل،
کاربانکل، سایر عفونت های پوستی و اسکلتی - عضلانی می باشد. میزان شیوع عفونت های پوستی
مثل فرونگل و کاربانکل در افراد دیابتی شایع تر از سایر افراد می باشد.

انواع آنتی بیوتیک ها برای از بین بردن حالت ناقلی استاف وجود دارد و احتمال مقاومت آنتی بیوتیک
در ناقلین استاف دیابتی بیشتر است و هدف این مطالعه بررسی شیوع حالت ناقلی استاف در افراد
دیابتی و افراد غیر دیابتی و مقایسه آن دو و هم چنین تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی در آن ها بود.

۱-۲- بیان مسئله :

دیابت یکی از شایع ترین بیماری های غدد درون ریز است که شیوع جهانی آن در طی دو دهه ی
گذشته افزایش چشم گیری داشته است. به دلیل اختلال فاگوسیتوز و کموتاکسی و کاهش خون رسانی
منطقه ای در این افراد ، در جات مختلفی از تضعیف سیستم ایمنی در آن ها دیده می شود، لذا چنین
بیمارانی بیشتر در معرض عفونت های باکتریال می باشند. یکی از عفونت های شایع در افراد دیابتی
عفونت های پوستی از قبیل فولیکولیت ، فرونگل، آبسه های زیر جلدی و پای دیابتی است که شایع
ترین پاتوژن استاف اورئوس است. غشاهای مخاطی حلق و قدام بینی محل اصلی کلونیزاسیون این